

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО КНИГОЗНАВСТВА

ТИПОЛОГІЯ ВИДАНЬ

- **Визначення поняття «книга» та її типологічних рис як особливого складника культури, суспільства, про співвідношення книги і документа. Вироблення наукових критеріїв, за якими ми класифікуємо книгу, – типології видань. Створення сучасної типології книги допомагає читачам правильно зорієнтуватися на книжковому ринку й вибрати те, що потрібно для дозвілля, навчання, роботи.**

СОЦІАЛЬНА РОЛЬ КНИГИ

- **Теоретичні та практичні проблеми взаємовідносин книги і суспільства, книги і держави** інтенсивно стали розроблятися в останні 20 років. Суспільство в особі читачів, авторів, дослідників впливає на книгу вибором певних тем, вимогами досконалого змісту, зручної і якісної матеріальної форми, дешевизни, демократичності книги. Книга, в свою чергу, впливає на суспільство – ідеями, втіленими в ній, фактичним матеріалом, своєю формою.

КНИЖКОВА СПРАВА УКРАЇНСЬКОГО ЗАРУБІЖЖЯ

- Новим аспектом слід вважати дослідження історії цензури радянського періоду.
- Безумовно новим і перспективним напрямом у книгознавстві є вивчення книжкової справи українського зарубіжжя – видань пожовтневого часу і наступних років еміграції (дослідження зарубіжної україніки).

ЕЛЕКТРОННА КНИГА

- На сьогодні існує нагальна потреба осмислити **нові технології** стосовно звичних форм книги та її виробництва.
- Багато дискусій точиться і з питань: про **електронну книгу та її місце в сучасному книгознавстві**, про книгу в Інтернеті, про майбутнє книги і читання загалом, коли з регулярною настійливістю прогнозується загибель «ери Гутенберга», «кінець» друкованої книги.

КНИГА В СИСТЕМІ КОМУНІКАЦІЇ

- В рамках комунікативного підходу до розгляду феномена книги традиційним є визначення її як засобу, способу, каналу комунікації між двома суб'єктами: автором і читачем.
- Бібліологія досліджує переваги книги порівняно з іншими засобами масової комунікації.

КНИГА ТА КНИГОЗНАВСТВО

- **Книга як складна система.** Бібліологія одночасно досліджує і зміст, і матеріальну форму, чого не роблять інші науки.
- Подвійна природа книгознавства позначена вже в його відомому визначенні як комплексної науки (або комплексу наук) про книгу і книжкову справу. Актуальна проблема статусу книгознавства як науки та її співвідношення з документознавством, чи документологією

КНИЖКОВА КУЛЬТУРА

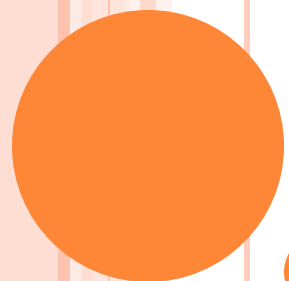
- Дискусія довкола поняття «книжкова культура», яке стрімко входить у науковий обіг. Йдеться взагалі про склад дисциплін книгознавчого циклу і предмет книгознавства, оскільки «книжкова культура» претендує на статус самостійного наукового напрямку, причому на стику низки наук.

КНИЖКОВЕ ПАМ'ЯТКОЗНАВСТВО

- Традиційними темами для книгознавства є **історія книги.**
- Існуюча сьогодні наукова і практична база є достатньою для **оформлення книжкового пам'ятокзнавства в окрему книгознавчу дисципліну.** Її можна розглядати як галузь спеціального книгознавства.

КНИЖКОВА КУЛЬТУРА

ВАСИЛЬЄВ В.І.

- Систему книжкової культури створює такий компонент духовної культури, як виробництво літератури. А також мистецтво як художня творчість у цілому, включаючи літературу, живопис, графіку

Сидоров О.О.

- Культура книги, як і книжкова культура, - частина культури суспільства певного періоду

Кукушкіна М.В.

- Ототожнює книжкову культуру з літературним процесом, історичною та соціальною роллю книги і літератури взагалі

В.І. Гульчинський

- Книжкова культура як сегмент культури суспільства
- Визначає книжкову культуру «як історично обумовлену громадську діяльність зі створення, розповсюдження, споживання та збереження книги й інших носіїв інформації. Через культуру суспільства з книжковою культурою пов'язані й її взаємообумовлюючі продуктивні сили і виробничі відносини, політична і юридична системи (соціальні інститути, організації та установи), певні форми суспільної свідомості людей»

С. ПАЙЧАДЗЕ

- «книжкова культура – це «рівень, досягнутий книжковою справою в поєднанні з історично сформованими традиціями і реаліями ставлення народу до книги (і друкованих видань в цілому) в конкретній країні (чи регіоні) на певному щаблі розвитку суспільства. По суті, книжкова культура є показником рівня технологічного розвитку держави та свідчить про інтелектуальний потенціал населення, в тому числі на окремих територіях його проживання»

Панченко О.М.

- Книга - «духовний керівник та вмістилище вічних ідей». Ставить знак тотожності між мистецтвом книги, книжковою справою, та книжковою культурою.

Ляхов В.М

- вважає синонімами «книжкову культуру», «книжкове мистецтво», «культуру книги», «типографське мистецтво»

КАЗАКОВА Г.М.

- Пропонує використовувати системний підхід та розглянути поняття КК з точки зору культурології: КК як частина системи : буття - культура – книжкова культура.
- Системний підхід дає можливість розглядати не тільки літературний процес або видавницьке мистецтво як КК, а й все пов'язане з книгою у широкому аспекті.
- Культурологічне поняття КК : цілісна система , що самостійно розвивається, є частиною загальної культури та включає: людину як об'єкт, та суб'єкт культури одночасно, специфічну діяльність щодо виробництва, розповсюдження, попиту всього, що пов'язане з книгою/ документом, предметне буття книги – матеріальне, духовне та художньо-образне.

АВТОРСЬКІ КОНЦЕПЦІЇ З ПРОБЛЕМ КНИЖКОВОЇ КУЛЬТУРИ Ч.2.

- «читацька культура» як складник системи «книжкова культура» (Ю. П. Мелентьева);
- «релігійна книжкова культура» і книжкова культура країни: загальні та відмінні підходи до методології досліджень (З. М. Монгуш, В. М. Волкова);
- специфіка побутування книги у бібліофільському середовищі як важливий складник сучасної книжкової культури (В. О. Петрицький);

АВТОРСЬКІ КОНЦЕПЦІЇ З ПРОБЛЕМ КНИЖКОВОЇ КУЛЬТУРИ Ч.1.

- «книжкове пам'яткознавство» як одне з джерел книжкової культури та її структурний елемент (Г. І. Ковальчук);
- «писемна» культура як складник книжкової культури (Р. О. Симонов, Ю. М. Столяров);
- зумовленість книжкової культури релігійними домінантами культури загалом (О. О. Павільч);

АВТОРСЬКІ КОНЦЕПЦІЇ З ПРОБЛЕМ КНИЖКОВОЇ КУЛЬТУРИ Ч.3.

- поняття книжкової культури в культурологічному аспекті та у книгознавстві (Т. А. Бруєва);
- стародруки – свідчення книжкової культури їх творців (Г. І. Ковальчук);
- історія книжкової культури як багатоаспектна система – самостійний міждисциплінарний науковий напрям на стику історії, книгознавства, історії культури, історії науки та техніки, соціології (В. І. Васильєв).

